

I. SZÁMÚ MELLÉKLET

ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SEGÉDLET

1. A Segédlet célja

Jelen Segédlet célja a Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: „Eximbank”) Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram (a továbbiakban: „Program”) keretében az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret című, 2023. március 9-i 2023/C 101/03 számú európai bizottsági közlemény (a továbbiakban: Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény)¹; alapján nyújtott állami támogatáshoz kapcsolódó állami támogatási keretrendszer főbb sarokpontjainak bemutatása.

A Segédletben foglaltak nem értelmezhetők önállóan, az Európai Unió állami támogatási keretrendszerében, a kapcsolódó bizottsági jóváhagyó határozatokban, a végrehajtást elősegítő magyar jogszabályokban, az Eximbank Üzletszabályzatában és a termékdokumentációban, valamint az egyes hitelszerződésekben foglalt szabályok figyelembevételével.

2. Kapcsolódó jogszabályok és közlemények

Az Európai Unió jogi aktusai és közleményei:

- az Európai Unió működéséről szóló szerződés;
- a Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (a továbbiakban: „általános csoportmentességi rendelet”)²;
- az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret című, 2023. március 9-i 2023/C 101/03 számú európai bizottsági közlemény mindenkor hatályos változata (a továbbiakban: „Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény”)
- a Bizottság SA.103089 (2022/N) határozatával jóváhagyott magyar ernyőprogram az Oroszország Ukrajna elleni inváziója által érintett vállalkozások részére (a továbbiakban: „Ernyőprogram”)³;
- a Bizottság SA.104515 (2022/N) határozatával jóváhagyott garanciák és támogatott kölcsönök formájában nyújtott támogatási program (a továbbiakban: „Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási program”)⁴.

Magyar jogszabályi környezet:

- 1994. évi XLII. törvény a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról;
- 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről (a továbbiakban: Atr.);
- 85/1998. (V. 6.) Korm. rendelet a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaság kamatkiegyenlítési rendszeréről;
- 16/1998. (V. 20.) PM rendelet a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaság és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaság központi költségvetéssel történő elszámolásának részletes szabályairól.

¹ Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény elérhető a következő linken:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2023.101.01.0003.01.HUN&toc=OJ%3AC%3A2023%3A101%3ATOC

² módosította: az (EU) 2017/1084 bizottsági rendelet; az (EU) 2020/972 bizottsági rendelet, valamint az (EU) 2021/1237 bizottsági rendelet

³ Az Ernyőprogramot a következő bizottsági határozatok módosították: SA.104009 (2022/N), az SA.104850 (2022/N) és az SA.106542 (2023/N)

⁴ Az Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási programot a következő bizottsági határozatok módosították: SA.104850 (2022/N) és az SA.106542 (2023/N)

3. Fogalommagyarázat

A Fogalommagyarázat kiegészíti a BAROSS GÁBOR ÚJRAIPAROSÍTÁSI HITELPROGRAM TERMÉK ÚTMUTATÓBAN meghatározott fogalomkészletet.

„Atr.” 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről.

„Állami támogatás” Atr. 2. § 1. pontja szerinti támogatás.

„Elszámolható költség” az egyes támogatási kategóriákra az uniós állami támogatási szabályokban e címen meghatározott költségek köre.

„Közzététel és információszolgáltatás” Atr. III. fejezet 18-18/D. §-a szerinti közzététel.

4. Ideiglenes Válság és Átállási **Közzététel** alapján nyújtott állami támogatás

Az Eximbank által bevezetett termék általános feltételeit (termék célja, hitelfelvevő, ügyfélkör, hitelprogramból kizárt ügyletek és ügyfelek, stb.) a kapcsolódó termékdokumentáció szabályozza.

4.1. A Program keretében nyújtott állami támogatási jogcímek:

- Korlátozott összegű támogatás: az Ideiglenes Válság és Átállási Közzététel 2.1. szakasza alapján (az Ernyőprogram alapján nyújtott támogatás);
- Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás: az Ideiglenes Válság és Átállási Közzététel 2.3. szakasza alapján (az Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási programja alapján nyújtott támogatás).

4.2. Állami támogatás maximuma

Kedvezményes hitelkamatláb esetén (Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás)

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közzététel 2.3 szakasz alapján a program keretében igényelhető hitelösszeg nem haladhatja meg:

- a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónap energiaköltségének 50 %-t, vagy
- a vállalkozásnak az elmúlt három év lezárt pénzügyi adatai alapján számított átlagos éves árbevételének 15 %-t.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közzététel (70) bekezdés e) pontja értelmében az árbevétel alapú kalkuláció esetén - az újonnan alapított vállalkozásokat kivéve - a vállalkozás elmúlt három lezárt számviteli időszakának eredményeit kell alapul venni. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 11. § (1) bekezdés értelmében az üzleti év az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni, mely időtartam fő szabály szerint megegyezik a naptári évvel, ugyanakkor a törvény meghatároz különböző kivételi eseteket.

A válság miatt különösen érintett vállalkozások esetén a kedvezményezett likviditási szükségletre vonatkozó nyilatkozata alapján a hitel összege a fenti pontokban meghatározott értéknél magasabb összegű is lehet, de azzal, hogy **kis- és középvállalkozások** esetében nem haladhatja meg a következő – **a hitelkérelem pénzügyi intézményhez történő benyújtás időpontjától számított – 12 hónap, nagyvállalkozások esetében pedig a következő 6 hónap likviditási szükségletét.** A likviditási szükséglet magában foglalhatja mind a forgóeszköz, mind a beruházási költségeket.

Kamattámogatás esetén (Korlátozott összegű támogatás)

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1 szakasz alapján a Magyarország által odaítélt támogatás összege vállalkozásonként (csoportszinten⁵) egyetlen időpontban sem haladhatja meg a következő értékeket:

- az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások esetében a 250 000 EUR-t; vagy
- a halászati és akvakultúra-ágazatban⁶ működő vállalkozások esetében a 300 000 EUR-t, vagy
- egyéb ágazatban működő vállalkozások esetében a 2 000 000 EUR-t.

Ha egy vállalkozás több ágazatban is tevékenykedik és ezekre a fentiek szerinti eltérő maximális összegek vonatkoznak, úgy a tevékenységek megfelelő eszközökkel való szétválasztása révén (például számviteli elkülönítéssel) kell biztosítani az egyes tevékenységre vonatkozó felső határok betartását és azt, hogy a Magyarország által odaítélt maximális összeg vállalkozásonként (csoportszinten⁷) ne haladja meg a 2 000 000 EUR-t. Ha egy vállalkozás a halászati-, akvakultúra és az elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatokban tevékenykedik, a Magyarország által odaítélt maximális támogatási összeg vállalkozásonként (csoportszinten) nem haladhatja meg a 300 000 EUR-t.

4.3. Támogatástartalom számítása

Kedvezményes hitelkamatláb esetén (Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás)

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény (70) bekezdés b) pontjának megfelelően a kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás esetén a hitelek kedvezményes kamatlába megfelel legalább a 2022. október 1-jén⁸ vagy a támogatás odaítélésének időpontjában rendelkezésre álló alapkamatláb (az 1 éves IBOR vagy a Bizottság által közzétett, azzal egyenértékű ráta) és az alábbi táblázatban meghatározott hitelkockázati felár összegével.

A Program keretében az Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási programban meghatározott 8 éves flat kamatfelár kerül alkalmazásra.

Kamatfelár:

Szegmens	≤1 év	>1 év és ≤ 2 év	>2 év és ≤ 3 év	>3 év és ≤ 4 év	>4 év és ≤ 5 év	>5 év és ≤ 6 év	>6 év és ≤ 7 év	>7 év és ≤ 8 év
KKV	0,25%	0,43%	0,48%	0,73%	0,85%	0,92%	1,95%	2,14%
NV	0,50%	0,86%	0,96%	1,46%	1,69%	1,84%	3,00%	3,24%

Kamattámogatás esetén (Korlátozott összegű támogatás)

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.3 szakasz mellé nyújtott az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1 szakasz szerinti kamattámogatás összege megfelel a kedvezményes hitelkamatláb és a termékleírásban szereplő, ténylegesen felszámításra kerülő hitelkamatláb különbségének.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1 szakasza alapján önállóan nyújtott kamattámogatás esetén a kamattámogatás összege megfelel az Eximbank támogatási odaítélésének időpontjakor érvényes Egyéni Referencia Kamatláb és a ténylegesen felszámításra kerülő hitelkamatláb különbségének. Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1 szakasz alapján önállóan nyújtott kamattámogatás esetén a kapcsolódó Származékos Kölcsön Kamatának minden esetben legalább 1 bázispont (0,01% p.a.) támogatástartalommal kell rendelkeznie.

4.4. Támogatástartalom módosulása

Amennyiben a Származékos Kölcsönszerződés módosítása esetén a támogatás mértéke csökken, akkor az Eximbank a Bank ez irányú kérése esetén újabb igazolást ad ki az igénybe vett támogatás támogatástartalmáról, amely a támogatás odaítéléséről

⁵ 651/2014/EU bizottsági rendelet I. melléklete szerint (EU-s vállalatméret szabályozás)

⁶ A Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról 2. cikk (1) bekezdésében szereplő meghatározás szerint.

⁸ 2022.10.01-i referenciakamat: EUR esetében 1,03%, HUF esetében 11,15%

szóló, Eximbank általi eredeti döntés időpontjától visszamenőlegesen hatályos. Ebben az esetben a Bank köteles az Eximbank által a Származékos Kölcsön támogatástartalmáról és a támogatási kategóriáról kiállított új igazolást az Ügyfél részére haladéktalanul, de legkésőbb annak Bankhoz történő beérkezéstől számított 3 (három) Munkanapon belül dokumentált módon továbbítani. Ezzel egyidejűleg a Bank köteles a korábban átadott támogatási igazolás valamennyi átadott eredeti példányát az Ügyföltől beszerezni, és azt – az új támogatási igazolás kézhezvételét követő 10 (tíz) Munkanapon belül – az Eximbank részére megküldeni.

Amennyiben a Származékos Kölcsönszerződés módosítása esetén a támogatás mértéke nő, akkor az Eximbank újabb igazolást ad ki a növekmény összegére vonatkozóan, amely az eredeti a Származékos Kölcsön támogatástartalmáról és a támogatási kategóriáról korábban kiállított igazolással együtt lesz érvényes.

Amennyiben kötelező előtörlesztés miatt a Származékos Kölcsön támogatástartalma módosul, abban az esetben a korábban kiadott igazolás nem módosítható.

4.5. Más állami támogatási jogcímekkel történő halmozódás

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény általános útmutató

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók egymással, összhangban az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény meghatározott szakaszaiban előírt követelményekkel.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret szerint nyújtott támogatással,⁹ amennyiben tiszteletben tartják az e keretekben előírt megfelelő kumulációs szabályokat. Amennyiben a Covid19-Közlemény és az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény alapján is igénybe vesz hiteleket vagy garanciákat valamely kedvezményezett, és ha a hitel teljes tőkeösszege a kedvezményezett által bejelentett likviditási szükségletei alapján került kiszámításra, biztosítani kell, hogy e likviditási szükséglet kielégítéséhez csak egyszer kapjon támogatást a kedvezményezett.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók a de minimis rendeletek¹⁰ vagy az általános csoportmentességi rendeletek¹¹ szerint nyújtott támogatással, amennyiben az említett rendeletek előírásait és kumulációs szabályait betartják.

Kedvezményes hitelkamatláb esetén (Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás)

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.3. szakaszában meghatározott összeghatároknak való megfelelés biztosítása érdekében a támogatási döntés meghozatalát megelőzően össze kell számítani a vállalkozás által realizált vagy igényelt valamennyi releváns jogcímű támogatást.

Ugyanazon mögöttes hitel tőkeösszege esetében az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.3 szakasza alapján nyújtott hitelek nem halmozhatók az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.2. szakasza alapján nyújtott támogatással és fordítva.

⁹ Állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret a gazdaságnak a jelenlegi COVID-19-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából (2020/C 91 I/01) (a továbbiakban: „COVID-19 Közlemény”).

¹⁰ A Bizottság 1407/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról; a Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról; a Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról; valamint a Bizottság 360/2012/EU rendelete (2012. április 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról.

¹¹ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről (az általános csoportmentességi rendelet); a Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről; valamint a Bizottság 1388/2014/EU rendelete (2014. december 16.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára nyújtott támogatások bizonyos fajtáinak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény alapján nyújtott hitelek és garanciák különböző hitelek esetén halmozhatók, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény (67) bekezdés e) pontjában vagy a (70) bekezdés e) pontjában meghatározott felső határokat. A kedvezményezett egyszerre az ezen szakasz szerint nyújtott több kedvezményes hitelből is részesülhet, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a (70) bekezdés e) pontban meghatározott felső határokat.

A Program keretében nem finanszírozhatók a Covid-19 Közlemény alapján nyújtott állami támogatással már fedezett likviditási szükségletek.

Kamattámogatás esetén (Korlátozott összegű támogatás)

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1. szakaszában meghatározott összeghatároknak való megfelelés biztosítása érdekében a támogatási döntés meghozatalát megelőzően össze kell számítani a vállalkozás által csoportszinten és Magyarország által odaítéltelemennyi az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1. szakasz szerinti korlátozott összegű támogatást.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1 szakasz alapján nyújtott támogatás halmozható az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.4. szakasz¹² alapján nyújtott támogatással, amennyiben az az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.4. szakasz szerinti korlátok tiszteletben tartásával kerül nyújtásra. Amennyiben egy vállalkozás az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1. szakasz és az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.4. szakasz alapján is támogatásban részesül, illetve támogatást igényelt, akkor a beruházás azonos elszámolható költségeinek figyelembevételével a támogatás teljes összege kedvezményezettenként nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-t, valamint vállalkozásonként és Magyarország által odaítélt támogatás összege nem haladhatja meg a 4 000 000 EUR-t.

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény 2.1. szakasza alapján nyújtott korlátozott összegű támogatás az azonos elszámolható költségek vonatkozásában a COVID-19 Közlemény 3.1. szakasza alapján nyújtott korlátozott összegű támogatással a Covid-19 Közleményben meghatározott összeghatárokig halmozható.

5. Jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás

Támogatással való visszaélésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- a) a kedvezményezett a hitelhez kapcsolódó dokumentációkban valótlan, hamis adatot közölt, bármelyik nyilatkozata valótlanul bizonyul, illetve nyilatkozatai bármelyikét visszavonja;
- b) a kedvezményezett a kedvezményes hitelt nem a hitelcélra használja fel;
- c) jogszabályellenes támogatáshalmozódás esete, ha a halmozott összeg meghaladja a vonatkozó jogszabályokban vagy támogatást jóváhagyó határozatban meghatározott küszöbértéket;
- d) nem teljesül a kedvezményezettet terhelő speciális adatszolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség;
- e) a kedvezményezett nem teszi lehetővé, hogy az Eximbank vagy az Európai Unió Számvevőszéke vagy az Európai Bizottság felhatalmazott tisztviselői és felhatalmazott független szakértői, vagy az Eximbank megbízottjai a kedvezményes hitel felhasználását, és az állami támogatási feltételeinek teljesülését ellenőrizzék, és ennek során különösen:
 1. az érintett vállalkozás helyiségeibe vagy területére belépjenek;
 2. a helyszínen szóbeli magyarázatot kérjenek.

Az Adós kötelezettséget vállal arra, amennyiben az Eximbank, illetőleg az Európai Bizottság vagy egyéb hivatalos szervek által végzett ellenőrzés során bebizonyosodik, hogy az Adós az állami támogatásokra vonatkozó kötelezettségeit megszegte (támogatással való visszaélés esete), vagy rajta kívül álló okokból a támogatási jogszabályok előírásai nem teljesültek, akkor a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatást 8 naptári napon belül az Eximbank részére visszafizeti. Az állami támogatást a

¹² 2.4. szakasz szerint a támogatás nyújtható közvetlen támogatások, adókedvezmény vagy fizetési könnyítés formájában vagy egyéb formában, például visszafizetendő előlegek, garanciák, hitelek és saját tőke formájában, feltéve, hogy az ilyen intézkedések teljes névértéke nem haladja meg az alkalmazandó támogatási intenzitást és felső határokat.

büntető kamattal növelt értékben kell megfizetni támogatással való visszaélés, illetve jogosulatlanul igénybevett támogatás esetén. A büntető kamat a késedelmi kamattal megegyező mértékű. A büntető kamat az első folyósítás napjától esedékes, addig a napig, amíg az Adós a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatást meg nem fizeti az Eximbank részére. A fizetési kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, amikor megtörtént a fizetendő összegnek az Eximbank bankszámláján való jóváírása. Az Adós tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás visszatérítése kapcsán a fentiekől eltérően rendelkezhet.

6. Közzétételi kötelezettség

Az Ideiglenes Válság és Átállási Közlemény alapján az Eximbankot az Európai Bizottság felé információ- és adatszolgáltatási kötelezettség terheli, továbbá az Európai Bizottság rendelkezése folytán közzétételi kötelezettség terheli: a 100 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásokra vonatkozó információkat¹³, illetőleg az elsődleges mezőgazdasági és halászati ágazatban 10 000 EUR-t meghaladó támogatásokra vonatkozó információkat¹⁴ a támogatásnyújtástól számított 12 hónapon belül közzé kell tenni az átfogó állami támogatási honlapon vagy az Európai Bizottság vonatkozó adatbázisában.

¹³ 651/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében előírt információk

¹⁴ 651/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében előírt információk